

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaságok s a budapesti fodrászsegélyzők betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK ES BORBÉLYÖK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VI., Laudon-utca 8. sz.
A lap szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez cím-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hir-
detések, felszólamlások a kiadói-
hivatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Ingyenes közvetítő és helyszerző intézetek.

(L) A zugelhelyezők száma ismét szaporodott egygyel. Egy újdonsült cég a napokban küldte széjjel árjegyzékeit és azokban tudtára adja a szaktársaknak, hogy *ingyenes közvetítő és helyszerző intézetet* bocsájt a szaktársak és a segédi kar rendelkezésére. Nem elégszik meg a fodrászati cikkeknek elárusításával, biztosabb alapra kívánja vállalatát helyezni, zugelhelyezéssel is foglalkozik.

Mi csak azt csodáljuk, hogy a budapesti munkaközvetítő intézet vezetősége oly nagy türelemmel nézi, hogy miként terjeszkednek napról-napra a zugelhelyezők. Hogy nem ugrasztja széjjel ezen urakat, akik szolgálatkészségükkel megbontják azt az intézményt, amelyet a jelenlegi kereskedelemügyi miniszter nagy áldozatok árán létesített. Nem csodálnánk a budapesti munkaközvetítő intézet vezetőségének türelmét, ha tudomással nem birna a zugelhelyezők-ről, de tudjuk, hogy testületünk elnöksége maga figyelmeztette a vezetőséget a zugelhelyezők-re, sőt névleg meg is nevezte őket. Tehát miért kiméli akkor őket? Hisz az intézetnek hatósági jellege van, tehát csak lesz annyi hatalma, hogy ezen káros elemektől az elhelyezési jogot megvonhatja. Mert bárminő lelkiismeretesen vezetetik is a budapesti munkaközvetítő intézet, mégsem szolgálhatja az iparosság érdekét kellőképpen, ha megtüri a zugelhelyezők-et.

Azt hittük, hogy a budapesti munkaközvetítő intézet vezetőségének nem lesz sietősebb dolga, mint a munkaközvetítés terén fölburjánzott gázt kigyomlálni, hogy aztán biztos kézzel foghasson hozzá e nagy szociális kérdés megoldásához.

A budapesti munkaközvetítő intézet csak akkor felelhet meg nagy emberbaráti céljának, ha *kizárólag* egyedül eszközli az elhelyezést. Ha nem türi meg a zugelhelyezők-et. Ha a munkanélküliek sorsát nem bizza egy közkereseti társaság oltalmára. Mert ne higyjük ám, hogy a zugelhelyezők humanizmusból helyeznek el ingyen, oh nem, üzleteiknek akarnak ezáltal lendületet biztosítani és nem törődnek a segéddel semmit. Vevőöröket akarják ezáltal tágitani és nem a jó ügyet szolgálni. Nem más ez, *mint a propagandának egyik raffinált neme.*

Nézzük csak a budapesti munkaközvetítő intézet kimutatását, azt látjuk, hogy a mi szakmánkból vajmi kevés a kereslet. Miért? Mert a szaktársak nagyon ritkán fordulnak oda és csak a zugelhelyezők útján fogadnak föl segédet. Tehát a szaktársak maguk biztosítanak létjogot a zugelhelyezőknek. És éppen ez a baj. Mert ha a szaktársak ignorálnák a zugelhelyezők-et, akkor az a szegény vidéki segéd nem volna kénytelen a fővárosban hónapokig foglalkozás nélkül járkálni és koplalni. Ha a szaktársak nem tolnák a zugelhelyezők szekereit, akkor az a munkanélküli segéd a budapesti munkaközvetítő intézet útján kapna alkalmazást, de így

Figyelem! Van szerencsénk a t. szaktársakat értesíteni, hogy a fodrászok raktárszövetkezete működését megkezdte és hogy az ottani bevásárlási jog csupán azon tagokat illeti meg, a kik az 1 korona beiratási díjat lefizették. — Bevásárlási és befizetési napok: kedden és pénteken délután 3—6-ig.

nem. Így hiába ólálkodik napestig a budapesti munkaközvetítő intézet előtt, mert az elhelyezést a zugelhelyezők végzik. Pedig már többször fordultunk ez ügyben a szaktársakhoz és kértük, hogy úgy a magunk, mint a segéci kar érdekében mondják föl a zugelhelyezőknek a barátságot.

Régi panasza a segéci karnak, hogy a zugelhelyezők útján szerzik be szükségletüket a szaktársak. Segédeink közül már többen szólaltak föl e lap hasábjain, hogy forduljanak el a szaktársak a zugelhelyezőtől, a kik az anélkül is mostoha helyzetet, csak elviselhetlenebbé teszik. A panaszok azonban viszhangra nem találtak. Pedig nem csak a segéci kar, de a főnökök érdeke is megköveteli az egyöntetű, praktikus elhelyezést. Mert mit tudja az a *kávéméréses*, hogy minő segédre van szükségünk. Nem a mi érdekünket tekinti ő, hanem a magáét és csak azért helyezi el a segédet valamelyikünkhöz, hogy a segéd adósságát végre kiegyenlítse. Nem nekünk, sem a segédeknek, hanem önmagának akar szolgálatot teljesíteni. Ezek a zugelhelyezők csak önző szolgálatot teljesítenek az elhelyezéssel. Ellenben, ha az elhelyezés tényleg a központból, a budapesti munkaközvetítő intézet útján történik, akkor biztosak lehetünk, hogy az megbízható. Mert a budapesti munkaközvetítő intézet egy nagy eszmének szülőgyermeke, a mely arra van hivatva, hogy a munkanélküliség kicsapó árját apaszsa. Azt nem a magán spekuláció teremtette meg, hanem a közszükséglet, a mindig tovább terjedő nyomor. Ezen tényeket be kell látnunk és ha belátjuk, akkor nem szabad tovább is istápolni eme ingyenes közvetítő és helyszerező intézeteket, hanem ignorálni kell teljesen. Nem szabad a munkanélkülieket a spekulációnak kiszolgáltatni olyképpen, hogy az saját céljaira eszközökül használhassa föl. Ha csak egy parányi érzés lakozik bennünk a munkanélküliek iránt, akkor tiltakoznunk kell ezen gseftelés ellen.

Reméljük, hogy a szaktársak végre be fogják látni, miszerint igazunk van. Nem specziális érdekből sürgetjük a zugelhelyezők mellőzését, hanem a nagy köz érdekében, a segéci kar existenciájá végett. Aztán még egy nagy érdekből: hozzá akarunk mi is járulni egy parányival annak az eszmének a keresztülviteléhez, a mely egy kegyelmes urban érett meg, hogy üdvére, boldogulására szolgáljon egy hatalmas osztálynak: a munkásoknak.

Kell e ennél nagyobb érdek?

A tisztelt szaktársakhoz!

Több oldalról azon kívánság merült föl, hogy a „Budapesti borbély-, fodrász- és parókakészítő ipartestület“ kebelében fönnálló „hitel- és raktár-szövetkezet“ szabályai, vagy inkább annak hivatása a szaktársak előtt jobban

ismertessenek meg, mert részint az alapszabályok — melyek ugyan a szaklapban megjelentek — nagyon is sokoldalúak és ennél fogva érthetetlenek; másrészt pedig mert a szaktársaknak nagy része német ajkúak lévén; a magyar szöveg olvasása nehezükre esik és ennél fogva nincsenek tisztában azzal, hogy a „Hitel- és raktár-szövetkezet“ mily nagy szolgálatot teljesíthet a szaktársak gazdasági életében.

Ezen óhajoknak megfelelően, a szövetkezet igazgatósága kötelességének tekinti az intézmény igaz jellegét és hivatását a szaktársak előtt ismertetni.

Köztudomásu dolog, hogy az egy korona beiratási díj lefizetése után, minden tag máris a bevásárlási joggal élhet és hogy egy üzletrész után havi kettő korona tagbetét fizetendő. *Ezen tagbetétet 25 hónapon át fizeti a szövetkezeti tag*, de azon joggal, hogy egy év után kiléphet és az addig befizetett összegét visszakapja, ha kilépését az alapszabály értelmében bejelentette, illetve ha üzletrészét fölmondta. A fölmondási idő 3 hónap, az üzleti évek lejártá előtt úgy, hogy a visszafizetések az évi közgyűlések után történhessenek.

A szövetkezet hivatása pedig az, hogy tagjait olcsóbb és kifogástalan minőségű használati cikkekkel ellássa és hogy őket egyszersmint takarékosra is szoktassa. Hisz a bevásárlási előnyökről mindenkor meggyőződés szereshető oly annyira, hogy ahhoz igazán nem kell sok kereskedelmi leleményesség; mert ha valaki azon tárgyat, melyért eddig egy koronát fizetett — 80 fillérrel szerezheti meg, akkor könnyen kiszámítható az is, hogy az egy forintos áru ezentul 80 krajezarért kapható. És ha valakinek havi szükséglete csak 10 koronát tesz ki, akkor éppen ezt a két koronát takarította meg, melyet tagdíj, illetve betét gyanánt havonként egy üzletrész után a szövetkezet pénztárába befizet. Azon hiresztelések pedig, mintha a 25 frtnyi üzletrészt egyszerre kellene befizetni, merő valótlanosság.

A befizetett betét pedig mindig a tagnak tulajdonát képezi és a mellett még kamatot is hoz, mivel az árukon nyert pénz, a csekély kezelési költség fedezése után, *a betéteknek, tehát a tagok tőkájének kamatoztatására fordítandó!*

Ezek mind megezáfolthatlan tények, ezen előnyök élvezésétől ne tántoríttassuk el magunkat senki által, hisz ezek mind kézzel fogható és már a jelenben biztosítva vannak nekünk. A jövőre pedig még annál nagyobb hivatás vár ezen szövetkezetekre, mert ha most nem is, a jövőben valószínűleg annak a megvalósítása sem lesz lehetetlen, hogy pénzbeli hitelt is nyujthassunk. Takarékoskodjunk 5—6 évig, álljon fönn ezen intézmény csak 3—4 esztendőig és megfogjuk látni, hogy saját erőnkéből, kezesek nélkül fogja nyujtani a saját hitelszövetkezetünk azon kis hitelt, a melyre szaktársaink szorulnak. Azon helyzetben leszünk, hogy büszkeséggel emlegethessük szövetkezetünket, a mely gondoskodni fog arról is, a miről gondoskodni eddig elmulasztottunk! Ezt a szövetkezetet tehát pártoljuk, ezért lelkesüljünk, mert ez a szövetkezet a miénk.

Szaktársi üdvözlettel *

az igazgatóság.

Tanonczenevelés és képzés reformja.

Gelléri Mór javaslata.

Az országos iparegyesület ipartestületi szakosztályának legutóbbi ülésén elfogadott határozatok alapján Gelléri Mór egyesületi igazgató részletesen dolgozta ki a Tanonc-Otthonokra és mintaműhelyekre vonatkozó javaslatait, melyeket e helyen a következőkben közlünk:

I. Tanonc-Otthonok.

Létesítsenek a fővárosban és a vidék nagyobb központjain levő nagyvárosokban az internátusok és konviktusok mintájára «Tanonc-Otthon»-ok. Ezeknek az volna a céljuk, hogy egyrészt lehetővé tegyék a jobb középosztály családjainak is, hogy gyermekeiket az ipari pályára adják, biztosítva levén az iparra szánt gyermekek kitünő ellátásáról, jó neveléséről és arról, hogy mesterük-nél csakis szakbeli kiképzetésre szorítják őket és föl lesznek mentve az alárendelt ipari munkáktól.

Másrészt azonban fontos czéllal bírnak e Tanonc-Otthonok azért is, mert lehetővé teszik, hogy a nagy városok legelső műhelyeinek tulajdonosai, mint például Budapesten Thék, Jungfer stb., a kik eddig azért nem tarthattak tanoncokat, mert ezek ellátásával és nevelésével kellő figyelemmel nem foglalkozhattak, ezentul az Otthon révén abba a kellemes helyzetbe jutnak, hogy szívesen tartanak tanoncot, mivel ezeknek kizárólag szakmai kiképzésével kell foglalkozniok. Ez az előny pedig a kézműves-ipar jövő fejlődése szempontjából rendkívül fontos, mert mégis más dolog az, ha az ország legelső iparosai nevelik az ipar jövő generációját, mintha ezek ama kisiparosok keze alól kerülnek ki, a kik maguk is sajnó helyzetben levén, segédet alig tarthatnak és ugyszólván az inas anyagi munkaerejének minél jobb kihasználásából kénytelenek élni.

A Tanonc-Otthonok szervezetére nézve a következők lehetnek irányadók:

A Tanonc-Otthonban a beadott tanoncok — bizonyos mérsékelt évi bér lefizetése ellenében — lakást, ételmezést, ruházatot és teljes ellátást találjanak.

Az Otthon gondoskodik a tanoncoknak egyes műhelyekben való beszegődtetéséről, az ő gondnoka írja alá a szerződést a szülők vagy gyám nevében.

Kívánatos, hogy az Otthonban elhelyezett fiuk lehetőleg egyforma ruhát viseljenek.

A tanoncok számára az Otthonban egy, vagy több mintaszerűen, katonásan berendezett közös hálóterem létesítendő. Itt és az éttermekben a fiuk maguk szolgálják ki magukat, vagy kellő sorrend és beosztás szerint egy, vagy kettő szolgálja ki valamennyi társát.

A fiuk az Otthonban kapnak reggelit, ezután kiki a mesterének műhelyébe megy, hol délig szakadatlanul dolgozik. Délben a tanonc visszatér az Otthonba, hol pont fél 1-kor ebéd van. Ebéd után negyed órai pihenő, de félkettőkor minden tanonc ismét műhelyében tartozik lenni s innen csak az ipariskola kezdete előtti időben távozhat az iskolába. Az iskolai előadások befejezte után a fiuk együtt, azokon a napokon pedig, mikor nincs iskolai előadás, a műhelyből egyenkint térnek vissza az Otthonba, hol a kitűzött időben a közös vacsorát elköltik. Minden étkezés az Otthon gondnokának elnöklése és ellenőrzése mellett történik.

Vacsora után azon estéken, melyeken ipariskolai előadás volt, szórakozások, torna-játékok, esetleg a külföldi gyermekhadseregek mintájára szervezendő gyakorlatok szervezendők. Azokon az estéken, melyeken a fiuk ipariskolában nem voltak, az iskolai feladat ismétlése kötelező, azután azonban más szellemi szórakozásnak is van helye.

Szakbeli külön rajz-oktatásra és általában a szakismeretek alaposabb elsajátítására kellő súlyt kell helyezni

s e végből első sorban megfelelő szakértőket kellene alkalmazni, másodsorban az intézetet jó volna megfelelően berendezett és minden az Otthonban képviselt szakmára, de az egész magyar irodalomra kiterjedő könyvtárral s később technológiai és ipari gyűjteménnyel is kapcsolatba hozni.

Az inaskodás utolsó két évében a tanoncokat nyelvelői ismereteik gyarapítására is kell szorítani.

Vasárnapon és ünnepnapokon az inasok csoportosan látogassák az istentiszteletet.

Ezután ugyancsak szakértők vezetése mellett tekintések meg az iparmuzeumokat, mintagyűjteményeket, egyéb ipari és más közintézeteket és havonként egyszer, egy-egy hazafias darab előadása alkalmával a színházat, esetleg egy-egy népies hangversenyt, stb.

Az Otthon minden lakója szigorúan ügyeljen a tisztaságra a ruházatban, a külsőségeiben, a lakásban és a műhelyben. Közegészségügyi szempontból is fürdővel kellene az intézetet kapcsolatba hozni.

Az intézetben levő tanonc az iskolai vizsgák idején minden évben köteles gyakorlati tanulmányának és haladásának feltüntetésére egy-egy, szakmájába vágó és gyakorlati rendeltetéssel bíró iparcikket elkészíteni, melyet az illető ipariskola munkakiállításán való bemutatás után az Otthonban is kiállítanak.

Az Otthon vezetője tartozik a növendékek erkölcsi és illendőségi magaviseletére külön súlyt helyezni s a tanoncnak felszabadulása alkalmából az „Otthon“-ban tanúsított magaviseletéről és itt tett előhaladásáról külön bizonyítványt is állíthat ki.

Az „Otthon“-ok mint társadalmi alkotások létesítendők az illetékes iparestületek, ipartársulatok, iparos körök és egyesületek, az illetékes keresk. és iparkamarák s az illetékes hatóságok erkölcsi és anyagi támogatásával.

A kormány föl volna kérendő, hogy az ipari bírságokból befolyó büntetéspénzeknek felét, ott, a hol ily Otthonok léteznek, engedje ezek dotálására fordítani.

Az ellenőrzést a városi hatóság által a fönnebbiek szellemében szerkesztendő szabályrendelet keretében felügyelő bizottság gyakorolná, melyben a fönntartó testületek arányosan volnának képviselve.

Az „Otthon“ mindenütt mint felekezetenküli intézmény volna létesítendő.

Országos tanonc- és segédmunkakiállítás.

A kereskedelmi minisztériumban november 22-én ebben a tárgyban tartottak tanácskozást.

A kereskedelmi miniszter ugyanis országosan akarja szervezni a kisiparossegédek és tanoncok munkakiállításait, hogy a művelt nyugoti államokban annyira bevált ezt az eszközt a hazai kisipar fejlesztésére irányuló politikájában itthon is értékesítse.

Ha ezek a kiállítások ugyanis rendszeressé lesznek és nemcsak időszakosan, ötletszerűleg rendeztetnek, hanem az egész országban kellő rendszerben évről-évre a nemesebb versenyt mozdítják elő és pedig nemcsak a segédmunkások, hanem a mesterek között is, kiket ambicionálni fog az, hogy segédmunkások képzésével kitűntek, akkor a kisipar fejlődésére nézve ezek a kiállítások tényleg igen üdvös kihatásuak lehetnek.

A tanácskozásra a miniszter meghívta a kereskedelmi muzeum, a technológiai iparmuzeum igazgatóját, az or-

szágos iparegyesületet, (kiküldöttjei voltak Falk Zsigmond és Thék Endre alelnökök, Ráth Károly igazgatósági tag.) valamint a székes főváros területén levő összes ipartestületeket, melyek mind képviselve voltak az értekezleten. A felvetett javaslat, tudniillik hogy rendeztessék egyrészt a jövő év folyamán egy országos segéd- és tanonczmunkakiállítás, másrészt jövő évtől kezdve rendeztessenek az országban mindenfelé, lehetőleg mindenütt, a hol ipartestületek vannak, helyi kiállítások, melyeknek legjelesebbjei kiválasztatván, ezekből rendeztessenek ezután az országos kiállítások, valamennyi jelenlevő által nemesak helyesnek és kívánatosnak találtatott, sőt a felszólalók egytől-egyig köszönetüket nyilvánították a miniszter iránt ezen kezdeményezésért, melyhez a kisiparosok nagy reményeket fűznek, különösen a segéd-személyzet erkölcsi színvonalának emelése szempontjából.

A gyűlésen az ott megjelent kisiparosok is egyhanguan szállottak sikra a kisiparos osztály erkölcsi színvonalának emelése érdekében, mindegyik biztosítva testülete részéről a minisztert, hogy minden testület vállvetve fog ebben az ügyben részt venni, versenyt fognak kifejteni, hogy a jövő iparos nevezdek nevelésére a legnagyobb gond fordítassék.

A részletes tárgyalás során igen érdekes vita fejlődött ki az egyes iparágak speciális viszonyai szempontjából, melyekre a kiállítások rendezésénél tekintettel kell lenni, de a melyek az ily kiállítások sikerét biztosítani alkalmasak.

Az iparhatósági megbizottak választása.

A székesfőváros tanácsa, jóeleve, fel akarván hívni az érdekelt iparosok és kereskedők figyelmét az iparhatósági megbizottak választására, már most, hat héttel előbb teszi közzé a következő hirdetményt, melyet melegen ajánlunk a szaktársak figyelmébe:

Az 1884. évi XVII. törvényczikkbe iktatott ipartörvény 167. §-a értelmében az elsőfoku iparhatóságokat működésükben iparhatósági megbizottak támogatják.

Az iparhatósági megbizottak feladata és hivatása különösen a következő:

1. Véleményük meghallgatandó
 - a) iparügyekben tervezett szabályrendeletek alkotásánál;
 - b) iparüzleteknek szándékba vett kisajátításánál;
 - c) az ipartestületek alkotásánál, az ipartestületek alapszabályainak megvizsgálásánál, segédek és tanonczokról szóló szabályzatok alkotásánál.
2. Véleményt adni mindazon iparügyi kérdésekben, melyekre nézve az iparhatóság hozzájuk fordul.
3. Az iparhatóság felhívása folytán ellenőrizni a végeladást, vagy árverést rendező üzleteket.
4. Felügyelni arra, hogy az iparhatóság által az önálló iparosok, tanonczok és segédek lajstromai vezetésével megbizott közeg ezeket kellő rendben vezesse és rendetlenség esetén az iparhatóságnál jelentést tenni.
5. Meglátogatni időnként a tanoncziskolákat s az ott tapasztaltokról az iparhatóságnak jelentést tenni.
6. Ellenőrizni a tanonczokat a műhelyekben s az itt tapasztaltokról az iparhatóságnak jelentést tenni.
7. Megszemlélni a gyárat s vizsgálatuk eredményéről az iparhatóságnak jelentést tenni.

A törvény értelmében az iparhatósági megbizottak évenként újból lévén választandók, az iparhatósági megbizottaknak 1901. évre leendő megválasztása f. évi december hó 23. napjára (vasárnap) — délelőtti 8 órától esti 6 óráig — tüzetik ki; választási helyiségül pedig az illető ker. előljáróság hivatalos helyisége jelöltetik ki.

A választások vezetésével a ker. előljáróságok bizattak meg s e választásoknál a budapesti kereskedelmi és iparkamara által a székesfőváros kerületeiből kijelölt bizalmi férfiak fognak közreműködni.

Fölhivatnak tehát a székesfőváros területén lakó kereskedők és iparosok, hogy a választásnál saját jól felfogott érdekükben adókönyvükkel és iparigazolványukkal jelenjenek meg és szavazati jogukat minél számosabban gyakorolják.

Megjegyeztetik:

1. hogy a szavazati jog igazolására az iparigazolvány és adókönyv felmutatása szükséges;
2. hogy minden egyes kerületben külön-külön 20 rendes és 5 póttag választandó;
3. hogy az eddigi iparhatósági megbizottak újból megválaszthatók.
4. hogy a szavazás szavazatlapokkal kijelölés nélküli történik és végre
5. hogy választó a törvény értelmében minden önálló iparos (kereskedő), aki az illető kerületben lakik; megválasztható azonban csak az az iparos (kereskedő), aki a megelőző 1899. évben a székes-főváros III. és X. kerületében legalább 60 korona, az I., II., VII., VIII. és IX. kerületében legalább 80 korona, a IV., V. és VI. kerületében pedig legalább 100 korona III-ad vsztályu kereseti adót fizetett.

A borbély-czéhek.

A czéhek korszakában kiváltságaira való tekintetből első helyen állt a borbély-czéh.

Nem egy érdekes adatot zárnak magukba a czéhládák

Tudvalevőleg a czéhek idejében a borbély egyszersmind, mint sebész szerepelt és a bonczolásoknál segédkezett. A sárospataki borbély-czéh rendszabályai eléggé illusztrálják az akkori borbély kiváltságokat. Ezen rendszabályok már csak azért is érdekesek, hogy a segédügyet is tárgyalják. Nem egy szakasz van abban, melyet alkalmazni jelenleg sem volna célvesztett dolog, ilyen különösen a tanonczok szegődtetése, eltávoztása és felszabadulására, a segédek erkölcsiségére vonatkozó szigorú rendszabályok.

A kérdéses alapszabályok a következőképen hangzanak:

I. Az, ki köztünk borbélymesterré akar lenni, hát mindeneknek előtte a tanács előtt a város törvénye alá adja magát és a bíró uramtól a polgári szabadságról való bizonyáglevelet kivegye, melyet burgerecnek szoktunk hívnia, a mely levélért tartozik az város birájának egy forinttal II. Az ki köztünk borbélymesterré akar lenni, hát bizonyos levéllel és elégséges tanukkal megbizonyítsa, hogy jámbor nemzet, tiszta ágyból való, hogy apród esztendejét tisztességes jámbor mesternél minden hiba nélkül kitöltötte és mikoron ezt megbizonyítangya, adgyon elsőben perselypénzt azaz letétel pénzt az czéhládájában öt forintot, egy tisztességes tál étket, bor is tisztességesen legyen. Szükség továbbá, hogy a barbélymesterré leendő jó erkölcsű, jámbor életű és az barbély mesterségben jól tanított és forgott legyen, hogy meg tudgyon orvosolni olyan nyavalyákat melyeknek gyógyítása az ő mesterségéhez illik, azaz tudgyon sebeket és fakadékokat gyógyítani, tudgyon fogat kivonnia, tudgyon megtört csontokat összeforrasztani, tudgyon kimenyült tagokat helyére állatnia tudgyon kelevényeket és külömb-külobmféle daganatokat meggyógyitania, tudgyon kenő ireket jól csinálnia. Annak felette az több barbélymesterek előtt csinálja és főzze

meg ez ireket, tudniillik szürkei irt, camphorát, diaquilont, zöld irt és méreg vonó irt, populeont, egyiptomi irt, görög irt, azaz diaconomot és kölető irt. A több barbély-mesterek pedig hiven és jól megkérdezzék az barbély-mesterré leendőt mindazokról a dolgokról, melyeket szükség megtudnia efféle mesterembernek. Végezetre a probák mellé tisztességes étel és ital legyen, az mendenczét pedig a próba főzés után tegye ki és az mester asztalt nem az borbélyok feleségének sem egyéb asszony-népeknek sem az barbély legényeknek adgyva, hanem önnön maguknak az barbélymestereknek: és hogy az keresztényi mértéktelenség megtessék ez ily vendégségben is csak hét tál tisztességes étkeket, hasonlóképen bort is tisztességesen adgyon. III. Az új barbélymesterek tartozzanak mindgyárt fegyveres kézzel jelenlenni az város szükségére és hogyha jelen nem leendnek az város szükségére az czémester parancsolatjára, hát az város birájától és az tanácstól oly birsággal megbüntettessenek, melyet megérdemlenek efféle engedetlenek. IIII. Az új barbélymesterek tartoznak szolgálni az czének minden szükségében, azaz kettő mindaddig fenn szolgáljon, míg harmadik leszen és az meglevén, üljön le az első és akkor tartozzon az czének egy tisztességes tal étkekkel és egy forint árra borral. V. Az ifjú borbélymesterek tartoznak az halottat az sírhoz vinni, ha pedig ezt nem cselekedik, hát két font viasszal, azaz huszonnégy pénzzel büntettessenek; holott pedig az szolgáló ifjú mesterek közül valamelyik meghalna, az melyik ifjabb mester avagy utolsóbb, az szolgáljon helyette. VI. Az új barbélymester addig szolgát és barbély-legényt ne fogadhasson, míg az ő czéhét mindenekről meg nem elégítendi; valaméddig pedig szolgáló mester leend, addig tanult inast fogadni szabad ne legyen.

(Folyt. köv.)

Vegyes hírek.

Pályázat. Az Axmann alapítvány kamataiból való segélybeni részesedés végett a kérvények f. évi deczember 16-ig adandók be.

Horváth János dr. ünneplése. Szép, impozáns ünnepélyt rendezett f. hó 26-án az iparos-körben a mészárosok ipartestülete Horváth János dr. tiszteletére, azon alkalomból, hogy nevezett, a testületnél viselt iparhatósági tisztségétől megvált. A testületek majd mindannyian képviselve voltak és örömlükre szolgált, hogy a kereskedelemügyi kormányhatóság Abonyi Emil miniszteri tanácsossal képviseltette magát, tanujelét adva ezuttal annak, hogy nem csak az iparosok, de felsőbb helyen is adóznak Horváth Jánosnak, az iparosság előharczósának. Képviselve voltak továbbá a különféle hatóságok, valamint testületünk részéről Joszt Péter testületi elnök, Réthly Árpád és Leichter Lipót. Testületünk részéről Joszt Péter testületi elnök tolmácsolta jó kívánságait Horváth János dr.-nak.

A szép ünnepély csak a késői órákban ért végett.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a következő átiratot küldötte meg testületünk elnökségének:

A budapesti kereskedelmi és iparkamarának és valamennyi budapesti ipartestületnek.

A székes főváros kisiparának fejlesztésére tekintélyes támogatással „Magyar műhely- és raktár-telep részvény társaság” továbbá „Magyar közműhelytelep részvénytársaság” cím alatt a székesfővárosban két vállalat indul meg, melyek

czélja kis- és középiparosok részére mérsékelt díjtételek mellett műhelyhelyiségeket, hajtó erőt és munkagépeket rendelkezésre bocsátani.

Magam részéről ezen központi műhelytelepektől igen üdvös eredményeket várok, ha az érdekltség ezeket kellően méltányolja.

Ennélfogva indittatva érzem magam ezen vállalatokat czim figyelmébe ajánlani, felhiva, hogy e vállalatokra sziveskedjék felhívni az érdeklődő iparosok figyelmét, megjegyezve, hogy érdeklődőknek mindkét társaság készséggel szolgál részletes felvilágosításokkal.

Különösen akkor érnének el az ily telepek üdvös eredményeket, ha sikerülne azokban egyes azonos iparágakat csoportosítani, a mi az illető iparágban való specializálást és így azoknak jobb prosperálását mozdítaná elő.

Budapest, 1900. október 4.

Hegedüs

Szerkesztői üzenetek.

B. N. Budapest. Cikkét nem közöljük, mert az ügye befejezettnek tekintjük. Ki van az már merítve kellőképen.

P. J. Budapest. Az ön választát csak akkor közölnénk, ha az illető a segédi kart támadta volna meg. De ezt nem tette. Tehát csak az illető segéd szólalhat föl e tárgyban. Senki más. Üdvözlét!

B. L. Szeged. Lehetséges, de nem tudunk róla.

Felelős szerkesztő: *Leichter Lipót.*

Belmunkatársak: *Hermann János, Réthly Árpád és Horváth Ferencz.*

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

Egy jó házból való fiu, tanulól azonnal felvétetik Fejes Bertalan fodrásznál Szepes-Bélan.

Egy alig használt szép 25 fiókos bérlet szekrény, fodrász-üzlet részére potom áron eladó. József-körut 34. fodrász-üzlet.

LIPP FERENCZ

— m ű k ö s z ö r ű s m e s t e r —
Budapest. IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörűde és aczelaru raktar.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesitem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

A budapesti fodrász-segédék betegsegélyző-pénztár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok:

Pesti oldalon:

- Dr. Schwarcz Béla VI., Andrassy-ut 70. szám.
- Dr. Bodor Zsigmond, VI., Király-u. 70
- Dr. Glass Rezső Wesselényi-u. 4. szám.
- Dr. Csányi Aladár, VII., Csömöri-ut 22. szám.
- Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.
- Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.
- Dr. Szinessy József, VIII., Mária-utca 20. szám.
- Dr. Horváth Sándor, VII., Rottenbiller-utca 44: szám.
- Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. 9. szám.
- Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.
- Dr. Garamy Béla, VI. ker., Rózsa-utca 62.
- Dr. Varga Géza, VI., Laudon-utca 9. sz. Rendel d. u.

3—4-ig.

- Dr. Waldmann Fülöp VIII., Aggteleki-utca 2. sz.

Kőbányai orvos:

- Dr. Spitz Mór, X., Liget-utca 5. szám.

Budai oldalon:

- Dr. Tipanics Elek I., Krisztina-tér 7. szám.
- Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.
- Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

Ellenőrző orvosok:

I., II., III., V. és VI. kerületek részére:

Dr. Bauer Károly, VI., Szondy-utca 11. II. em. Rendel 2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig;

IV., VII., VIII., IX., és X. kerületekre:

Dr. Drechsler Dezső IV., Vámház-körut 16. sz. rendel. u. 3—4 óráig, vasár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Fogorvosok:

A pesti oldalon:

- Dr. Grosz Sándor**, Károly-körut 7. sz.
- Mezey Péter**, Muzeum-körut 21. szám, II. emelet.
- Junger József**, VIII., Röck Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon:

Dr. Kohn Dániel, II. ker., Fő-utca 7. szám.

Járó betegeket az ellenőrző orvosok kezelik, a megjelölt rendelési órákban díjtalanul.

Az ellenőrző orvos házhoz is hívható sürgős esetben, ha a kezelő orvos igen messze lakik és ha valamelyik kezelő orvos a látogatást megtagadja, vagy pedig a beteg különös kívánsága, illetve beléhelyezett bizalma esetén.

A kezelőorvosok a fekvő betegeket kezelik, ki is minden látogatásnál egy e végre a pénztár által kiadott szelvényt kap a tagtól.

A foghúzás után ellenőrzés végett az illető ellenőrző orvos urnál kell jelentkeznie a pénztári tagnak.

A foghúzást a nevezett urak egy-egy szelvény ellenében teljesítendik

Az igazgatóság

ZAORÁL JÁNOS

BUDAPEST. VIII. BAROSS-UTCZA 5. SZ.

Első magyar villanyórával berendezett borotva homorú-készítődéje.

Aczél áru raktár.

A párisi világkiállításon legmagasabb elismerésben és ezüst érem kitüntetésben részesült.

Képes árjegyzékemet kívánatra bérmentve küldöm.

* Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben. *

Miért kedvelik? — Miért használják?
A Jászsági bajuszpedrőt!

!!MERT JÓ!!

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek daczára a bajuszt a kívánt állásban megtartja. Nem tör. Nem tépi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növesére is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitűnő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlható.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Viszonteladókknak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

IRÉN-CREME.

Bőrszépítő és finomító higiénikus készítmény. Kitűnő hatása a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Teljesen ártalmatlan s mivel nem zsíros, hanem finom kellemes sikosságu, gyorsan felszívódó kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet után kedvelté teszi magát, az arcot nem teszi fényessé, mint más kenőcs, hanem annak fényét, mint a hölgypor elveszi, nappal is használható. 1 tégly ára 1 korona.

Egyedüli főraktára
Bordás János gyógyszerésznél
Jászberényben.

* Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben. *

Találkozó helye a
borbély- és fodrász-segéd uraknak

Budapest,

Akácza-utca 24. sz.

Mészáros János vendéglőjében.

A híres Jászsági bajuszpedrő és a legjobb minőségű Irén crême.

A híres Jászsági bajuszpedrő és a legjobb minőségű Irén crême.

TELEFON 53—24.

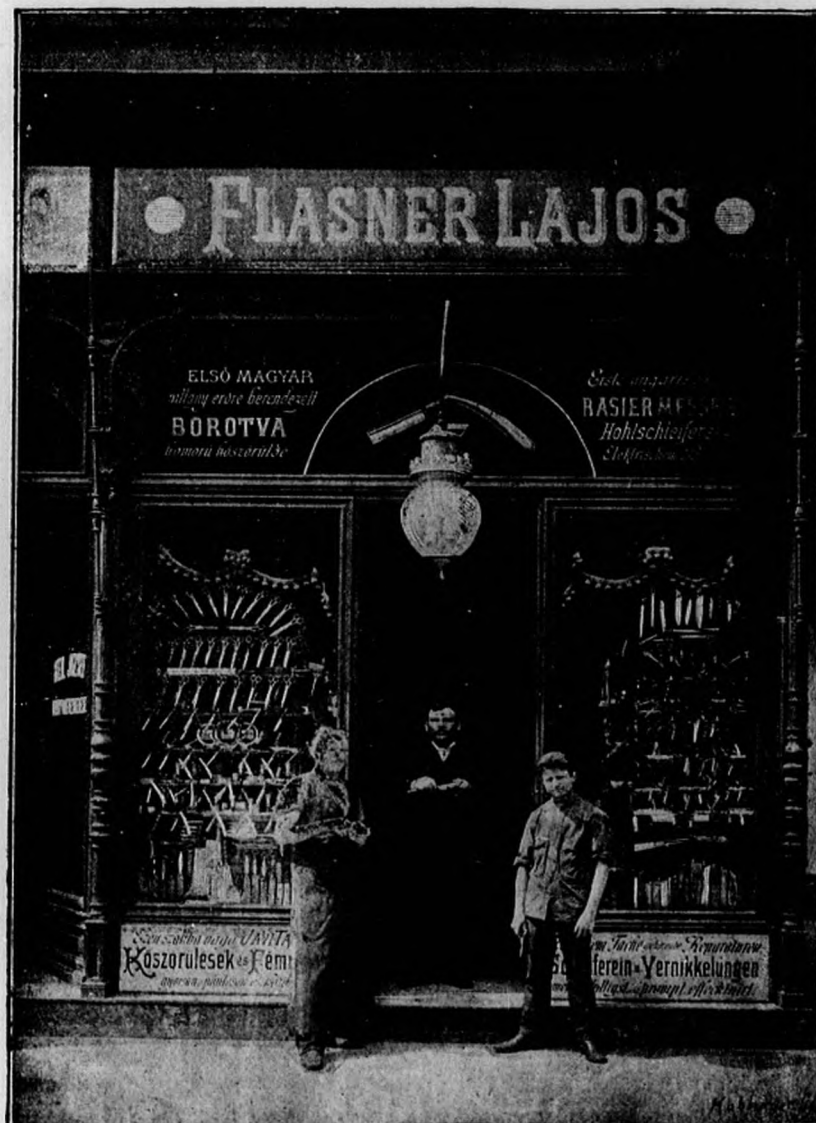
HERBST SAMU
PHOTOCHEMIGRAPHIAI MŰINTÉZET
BUDAPEST
VII. MIKSA-UTCA 8 SZ.

Készít mindennemű
clichéket legjobb kivitelben.
Házonkívüli felvételek pontosan
eszközöltetnek.

FLASNER LAJOS

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a t. fodrász uraknak becses tudomására hozni, hogy egy köszörüldémet valamint raktáramat tetemesen megnagyobbítottam. — Tekintettel üzletem nagyfoku forgalmára, nagy választékot tartok a legjobb gyártmányu borotvákbl, ugy francia és amerikai haj és szakálvágó gépekből, valamint a legjobb minőségű francia és solingeni ollókból s egyáltalán minden fodrász szerszámból.

Kérem a T. cz. fodrász urakat sziveskedjenek, ugy mint ed. ig is üzletemet ;b. pártfogásukra méltatni.

Vidéki megrendeléseket azonnal, köszörüléseket pedig 8 napon belül eszközölök.

Nincsen párja a

Gáspár-féle

bajuszkötőnek!

Nincsen párja a

Gáspár-féle

bajuszkötőnek!

Van szerencsém nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni, *elsőrendű bajuszkötő ipartelepemre, VII., Nyár-utcza 6. sz.* mely a mai kor igényeinek annyival is inkább megfelel, amennyiben e szakmában számos újított árukkal állhatok t. vevőim rendelkezésére, hogy úgy az áruk kivitelére, mint versenyképességére minden eddigieket jóval felülmul.

Elvem jó gyártmány mérsékelt ár!

Midőn versenyképességemre, mint jelzett elvemre vagyok bátor b. figyelmét felhívni, tisztelettel kérem megrendelésével megtisztelni, biztosítván arról, hogy legfőbb igyekezetem oda fog irányulni úgy mint eddig is, hogy b. megelégedését továbbra is kiérdemeljem. Maradtam

kiváló tisztelettel **Gáspár Lajos** bajuszkötő-készítő Budapest, VII., Nyár-utcza 6.

Gyártmányaim a következő elnevezések mellett vannak forgalomba hozva:

Hunnia törv. védve 13718. Az általam feltalált közkedvelt bajuszkötő, amely annyiban is fölülmulja az eddigieket, a mennyiben a gumi a fület nem érinti s az arczon jegyet nem csinál. 1 tuczat ára 3 forint.

Kurucz. Törv. védve 14485. Fölülmulja az eddigi feltalált kötőket, melyet csoda kötőnek nevezhetünk. Az arczot egészen eltakarja és a gumi a fület nem érinti. Tetzja 3.50 kr.

Hungária prima. Legfinomabb gáz selyem szövet, vastag selyem rózsza vagy kék gumival, finom gumiszegély, rózsza bőr vagy piros pamut szallag és amerikai patent csattal. 1 tucz. 2 frt.

Hungária A. Egész nagy kötő, ugyanaz a kivitel. Tetzja 2.50.

Hungária B. Egész nagy kötő, mély kivágással, ugyanaz a kiv. Tetzja 2.50

Pannonia prima. Ugyanaz a kivitel valamivel kisebb. 1 tucz. ára 1.80 kr.

Árpád prima törv. védve 14393. Ugyanaz a kivitel, mint a Hungária prima azzal a különbséggel, hogy az arczon egész széles selyem, halcsonttal, úgy hogy a legnagyobb bajuszt is eltakarja 1 tuczat ára 3 frt.

Excentrikus prima. Ujonan javított remek kivittel. 1 tucz. 1.65

Pannonia II. Törv. védve 13719. Legfinomabb selyem szövet, selyem gumi, bőr szallag, amerikai patent csattal, 1.60 kr.

Pannonia III. Törv. védve 13719. Szallag helyett saját gumijával. 1 tucz. 1.50

Panama prima. Törv. védve 13719. Ugyanaz a kivitel selyem gumi zsinór helyett szines pamut gumi zsinór 1 tucz. 1.30

Ugyanezen kivitelek fekete színben 10%-al drágábbak.

Hungária batiszt mosható. Törv. védve 13719. Bármily színű gumival. 1 tuczat 1 frt.

Pannonia batist mosható. Törv. védve 13718. Bármily színű gumival. 1 tuczat ára 90 kr. Ugyanezek feketében egy áruak.

A legkisebb megrendeléshez **kivánatra egy minta bajuszkötőt ingyen mellékelek.** mely egyszersmint kirakat díszül is szolgál.

5 frt megrendeléshez kivánatra egy meglepő zománczozott bádóg plakátot szintén ingyen mellékelek.

6 darab legszebb különféle minta 1 forint utánvét ellenében esetleg előleges beküldése után bérmentve megküldetik.

Kivánatra bármilyen alakot elkészítek minta után.

Csinos kis álló reklám tükör a bajuszkötőkhöz, csont-utánzat háttal, minden színben. Tetzja 1.20.

Nagyobb vételnél a mennyiséghez mérten megfelelő %-ot engedélyezek.

Helyben egy levelező-lap által kivánatra személyesen megjelenhetnek.

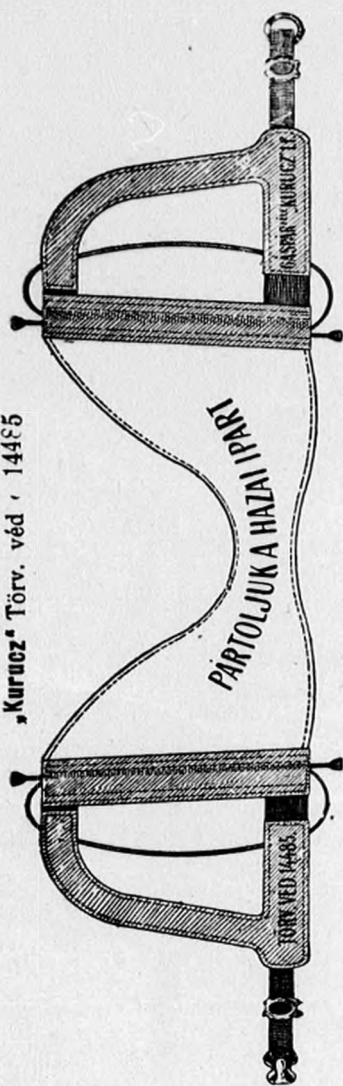
Egyedüli főraktár: **Kecskeméti Sándor** urnál **Temesvár** és **Róth Fülöp** fodrász urnál **Budapest.**

Pannonia III. Törv. védve 13719.

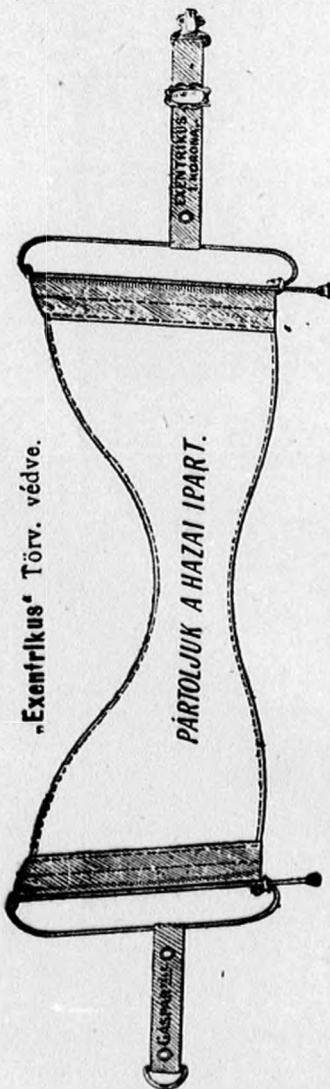

PÁRTOLJUK A HAZAI IPART.

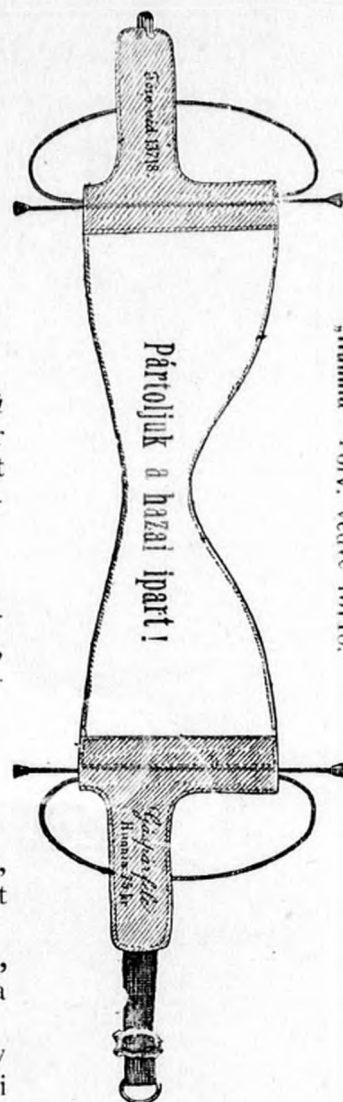
"Kurucz" Törv. véd. 14485

"Excentrikus" Törv. védve.

"Hunnia" Törv. védve 13718.

"Árpád" Törv. védve 14393

